

Fiskaútflytarar ónægdir: Kanna möguleikarnar at stovna sítt egna skipafelag:

Umhugsa nú at taka út-flutningin í egnar hendur

– Kunnu skipafelögin, sum eru, ikki geva okkum tær tænastur, vit vilja hava, mugu vit sjálvir taka um endan... Fiskaútflytarar í Norðoyggjum kanna möguleikarnar at stovna sítt egna skipafelag, sum kann sigla teimum fiskin niður á marknaðin. Kanska koma útflytarar aðrastaðni eisini uppí ætlanina

ÁKI BERTHOLDSSEN

Tað er nóg sum bendir á, at vit fáa eitt skipafelag afturat í Føroyum.

Teir, sum útflyta fisk í Norðoyggjum eru so illa nøgdur við flutningsmöguleikarnar av fiskavørum úr Føroyum, at teir nú eru farnir at kanna möguleikarnar at skipa sítt egna skipafelag, sum kann flyta teimum fiskin niður á marknaðin.

– Vit halda, at tað er alt ov lítið við einari fráferð úr Føroyum um vikuna. Og vit halda eisini, at vit í Norðoyggjum fáa alt ov vánaligar sømdir afturimóti fiskaútflytarum í øðrum pørtum í landinum, sigur Jógván Høj, stjóri í Norfra í Norð-depli.

Men hann dylir heldur ikki fyri, at ein grund til at norðoyingar umhugsa hendan möguleikan, er, at teir halda, at flutningurin er ikki nóg álitandi, sum er.

– Tað er eingin loyna, at skipini eru gomul og slitin. – Og í vetur hevur báturin øgiliga ofta verið ov seinur. Og saman við tí, at bara ein fráferð er, ger, at tænastan ikki á tí stöði, sum hon átti at verið.

– Ikki tí. Sjálvir merkja vit tað ikki so nóg, tí táð okkara vøra er komin um-borð, eru vit leysir av henni.

– Tó so kann tað verða ein trupulleiki í longdini um fiskekeyparar niðri í Evropa missi álitandi á okkum sum leverandørar, tí so vilja teir ikki betala so høgan pris fyri tann føroyska fiskin, sum teir annars høvdu-ella teir fara at keypa fisk aðra-



Fiskaútflytarar í Norðoyggjum eru so misnøgdur við flutningsmöguleikarnar, at teir umhugsa at stovna sítt egna skipafelag sum kann røkja áhugamálini hjá teimum betri. Norðoyggjar er eitt fiskivinnumiðdepl í Føroyum. Norðoyingar útflyta eini 30.000 tons um árið. Men tað verður lurta alt ov illa eftir teirra sjónarmiðjum, halda teir

ferðin úr Føroyum.

– Vit vildu helst havt triggjar fráferðir. Tí ikki fyrr enn tá fáa vit tað neyðugu følingina við marknaðinum og tann besta prisin.

– Tann, sum fæst við feskan fisk, má vera við alla tíðina. Tað er sum at rógva út. Tann, sum rør út dag um dag, hevur føling við, hvussu fiskurin ferðast og fær tí meiri enn tann, sum bara rør út einstakar dagar.

– Somuleiðis er tað við útflutningi av feskum fiski:

– Tann, sum er við hvønn dag, og er álitandi, fær betri pris enn tann, sum bara er við eina ferð um vikuna, og ikki altíð er líka álitandi.

Jógván Høj sigur, at tað er eitt stórt ynski frá keyparunum niðri í Evropa, at vit høvdu fleiri fráferðir um vikuna.

– Einasti möguleiki, vit hava, umframt skipafelagið, er Eimskip, men teir taka bara heilar bingjur. Og tað er ein trupulleiki hjá smáum útflytarum, sum ikki klára at fylla eina heila bingju.

Ov vánaligar sømdir
Norðoyingar halda eisini, at

teir faa alt ov vánaligar sømdir afturimóti øðrum pørtum í landinum.

– Tað hevur verið so, at skipið hevur verið í klaksvík hósðag eftir fiski, og er farin úr Suðuroy fríggjakvöld.

– Tað merkir so, at vit hava skula verið klárir við fiskinum hálvtannað samdøgur áðrenn suðuroyingar.

– Og tað ger okkara kappingarføri nóg verri, tí hvør tími telur, táð tú fæst við feskan fisk og vit vera verri fyri í kappingini um rávørna, táð vit skulu keypa hálvtannað samdøgur áðrenn suðuroyingarnir.

– Men beint nú er tað heldur frægari, tí nú fer hann av landinum hósðag.

– Og tað rakar okkum eisini í hinum endanum.

– Tí hetta vil so aftur siga, at vit skulu leggja næstu framleiðslu til rættis eina heila viku áðrenn vit sleppa av við fiskin, tí fiskurin, vit keypa, framleiða og avskipa hósðag, er ikki frammi á marknaðinum fyrr enn mánadagin.

– Og tað vil siga, at tá ið tað gongur so long tíð, frá

tí at vit keypa og arbeiða fiskin, til hann er á marknaðinum, fáa vit hava alt ov lítila føling við prís-gongdini á marknaðinum.

– Og samstundis ger tað, at livitíðin í køliskinum langt niðri í Evropa verður avmarkað.

– Tað, vit skera mikudag, verður kanska selt leygardagin vikuna eftir onkustaðni langt niðri í Evropa.

– Tað høvdu føroyingar ikki kalla feskan fisk.

– Høvdu vit hinvegin havt fleiri fráferðir úr Føroyum, hevði fiskurin verið feskari og hildi sær longri í køliskinum. Og vit høvdu havt nóg betri føling við marknaðinum og vit høvdu havt fingið betri pris.

– Teir, vit kappast ímóti, t.d. norðmenn, hava samband niður í Evropa fjórðahvønn tíma.

– Tvs, at táð ein bilur er fylltur, fer hann avstað.

Hinvegin skulu vit fylla eitt heilt skip, sum fer einaferð um vikuna.

Okkara egna flutning

Jógván Høj sigur, at alt hetta hevur gjørt, at fiskaútflyt-

arar í Norðoyggjum hava umhugsað at stovna sítt egna skipafelag, sum kann standa fyri flutninginum.

– Tað verður nógur fiskur avskipaður úr Klaksvík um árið. Eini 30.000 tons tilsamans, táð øll fiskavirkini, laksavirkini, roykvirkini og báðir langfaratrolararnir og goymslan hjá Atlantic Cold Storage eru tald uppí.

– Tað er so mikið stórar nøgdur, at tá ið ongin vil lurta eftir okkara sjónarmiðjum, ja so mugu vit sjálvir til verka.

– Og tí halda vit, at tað er vert at kanna, um tað ikki hevði borið til at staðið fyri flutninginum sjálvir.

– Táð tey skipafelögin, sum eru, ikki kunnu veita okkum ta tænastu, vit vilja hava, eiga vit at umhugsa, um vit ikki sjálvir kunnu taka um endan, so vit fáa ein nøktandi flutning.

Jógván Høj sigur, at kanningar eru igongd at vita um tað ber til.

Tað, sum norðoyingar hugsa um er at leiga eitt skip við manning, sum kann sigla í fastari rutu niður á marknaðin við fiski.

Fyrirspurnar eru sendir út í ymsar ættir at vita, hvat tað kostar at leiga eitt skip við manning, olju og øllum.

Hann sigur, at kanska verður flutningurin dýrari enn við skipafelagnum.

– Men vit halda, at verða fráferðirnar fleiri, er tað ógvuliga sannlíkt, at vit fáa so mikið meiri fyri fiskin, at tað loysir seg kortini.

– Og beint nú hevur Skipafelagið hækka prísirnar eini 30%, so möguleikarnir at skipa okkara egna flutning eru í hvussu so er ikki versnaðir, sigur stjórin á Norfra.

– Men vit ætla ikki at leypa á leistum. Og vit ætla ikki at bróta nakað niður, sum er. So kunnu tey skipafelögin, sum eru, veita okkum eina nøktandi tænastu, er tað sjálvandi líka gott.

Men tað kunnu tey ikki í løtuni.

Hann leggur afturat, at ætlaða skipafelagið í Norðoyggjum skal vera privat burturav og at tað almenna skal ikki uppí.

Eysturoyingar uppí

Jógván Høj sigur, at tað er möguleiki fyri, at tað er væl hugsaði at fiskaútflytarar aðrastaðni koma uppí ætlanina.

– T.d. eru tað partar í Eysturoyinni, har tað er líka skjótt, ella skjótari at koma til Klaksvíkar, sum tað er at fara til Havnar.